

Přečtěte si zadání jednotlivých úkolů a vyberte z nabízených možností správnou odpověď.

Pravopisný test

1.

- a) Spotřebitelé si někdy stěžují na kvalitu obuvi zcela oprávněně.
- b) Nosiči namáhavě stoupali až do západu Slunce úzkou horskou soutězkou.
- c) Oblast Slovácka nás okouzljuje také tamnějšími kroji a táhlými slováckými písněmi.
- d) Jen stěží jsme mohli zvládnout nabitý kulturní program.

2.

- a) Využijte naší nabídky zlevněného zboží!
- b) Všechny žehlicí prkna stály vyrovnány vpravo od vchodu do prodejny.
- c) „Představ si“, šeptala mně kamarádka, „že vrchní odmítl spropitné.“
- d) Nejradši mám babiččin hrnek s krásně malovanými ušima.

3.

- a) Vzájemně jsme si vyměňovali názory na problematiku středního Východu.
- b) Dennodenně jsem pročítal v MF dnes nabídky pracovních příležitostí, ale stále neúspěšně.
- c) Děti shlédli na školním výletě v Jižních Čechách řadu pamětihodností.
- d) Jeho pěkným řečem lechce uvěřil, ale pak za to musel pikat.

4.

- a) V košíku nám rychle přibývaly hříby, pýchavky, klouzci a bedly.
- b) Za třesnutých mrazů jablka zmrzla, scvrkla se a nakonec úplně zhněla.
- c) Chtěli by jsme některé nejnovější malířovy akvarely.
- d) Do ztemnělé místnosti vstoupil muž s dvěma ženami.

5.

- a) Lod' připlula k Mysu dobré naděje.
- b) V Krušných horách jsme navštívili Horu svatého Šebestiána.
- c) Jednou z nejznámějších jihočeských písní je ta o Putimské bráně.
- d) Které řeky protékají úrodným Hornomoravským úvalem?

Skladba

6. Která z uvedených možností odpovídá stavbě následujícího souvětí?

Teprve pozdě si Jan uvědomil, že doma zapomněl jízdenku, a jelikož neměl dost peněz, aby si zakoupil jinou, vrátil se raději domů.

- a) 1H 2V předmětná 3H 4V přívlastková 5V přísl. příčinná
- b) 1H 2V předmětná 3H 4V účelová 5V příčinná
- c) 1H 2V předmětná 3V příčinná 4V přísl. účelová 5H
- d) 1H 2V předmětná 3V příčinná 4V přívlastková 5H

7. Rozhodněte, kde jsou jen věty bezpodmětné (jednočlenné).

- a) Janovi se stýská. Venku se mračí. Přijď včas. Kam jdeš?
- b) Bylo mi chladno. Zítra bude pršet. Je po svátcích. Už se jasní.
- c) Bolí mě v krku. Neznáš všechno. Zahřmělo. Nic nejede.
- d) není mu dobře. Bolí ho hlava. Zůstane doma. Bude mu lépe.

8. Vyberte větu, v které jsou na přísudkovém slovese závislé větné členy v pořadí: předmět, příslovečné určení, doplněk.

- a) Chlapci považovali Mirka v té době za nejschopnějšího.
- b) Jirka šel pro lékaře do města sám.
- c) Rodiče volali Pavla včera telefonem.
- d) Vítr povalil strom v zahradě u cesty.

10. Znázorněte graficky stavbu souvětí a graf popište.

V našich lesích bylo mnoho dravců a šelem vyhubeno a ta zvířata, která zůstala, jsou pronásledována tak, že některá musíme hájit zákonem, aby úplně nevyhynula.

11. Znázorněte graficky stavbu věty jednoduché a graf popište.

Nový pacient postavil sklenici s léčivým sirupem na stůl.

Tvarosloví

12. Označte řádek, v němž jsou všechna slovesa způsobová (modální).

- a) být, zůstat, stát se, mít, dát
- b) dovést, hodlat, způsobit, stát, jít
- c) vědět, tušit, snažit se, vidět, slyšet
- d) muset, chtít, moci, smět, mít

13. Ve kterém řádku jsou jen podstatná jména hromadná?

- a) šaty, boty, vrata, svátky
- b) včelstvo, dříví, mládež, uhlí
- c) soubor, Tatry, kupa, tucet
- d) Beskydy, zvěř, železo, koně

14. Rozhodněte, kde mají všechna slovesa společný významový rys.

- a) vrčet, rachotit, hučet, zvonit
- b) trčet, hlásit, hasit, mít
- c) sníst, pít, lít, mazat
- d) sladit, solit, sušit, prášit

15. Ve kterém řádku jsou jen podstatná jména skenující se podle vzoru kuře?

- a) slůně, děvče, kůzle, poupě
- b) dvojče, káně, vejce, srdce
- c) doupě, srdce, kotě, studně

d) robě, koště, hřiště, vejce

16. Označte řádek, ve kterém jsou všechny tvary správné.

- a) na obou nohou, těma vlastníma rukama, na svých ramenech
- b) na obou nohách, těmi vlastními rukami, na svých ramenou
- c) na obou nohách, těmi vlastníma rukama, na svých ramenách
- d) na obou nohou, těmi vlastními rukami, na svých ramenech

17. Označte řádek, kde jsou pouze zájmena.

- a) náš, cizí, někdo, samotný
- b) tamto, sám, větší, málokde
- c) jejichž, všichni, ledaco, tentýž
- d) onen, onehdy, samostatný, tamhleto

18. V které větě není zájmeno?

- a) V každém případě napiš!
- b) Půjdete se dnes koupat?
- c) Neříkej, že jsi knihu zapomněl.
- d) Dlouho o jeho návrhu uvažovala.

19. Zájmeno přivlastňovací je ve větě:

- a) Zastavíš se zítra u nás?
- b) Dlouze o vás vyprávěl.
- c) Bez mých poznámek se neobejdeš.
- d) Jemu se nápad vůbec nelíbil.

20. Zájmeno vztažné není ve větě:

- a) Kdo se moc ptá, moc se dozví.
- b) Co oko nevidí, srdce nebolí.
- c) Komu se nelení, tomu se zelení.
- d) Každý svého štěstí strůjcem.

21. Ve kterém souvětí není správný tvar vztažného zájmena?

- a) To jsou dívky, o nichž jsme si povídali.
- b) Muž, jež na mě zavolal, byl náš soused.
- c) Strom, ježž zasadili rodiče po mém narození, zlomila vichřice.
- d) Pohádky, jež jí četávala babička, má dobře uschované.

22. Ve kterém řádku nejsou slovesa v rodě činném?

- a) píšeš, spí, vedou, neseme
- b) sedí, kresleme, ležte, zpívej
- c) psal bys, věděli bychom, našli byste, jel by
- d) je ukryt, vydávají se, byl viděn, budeš zkoušen

23. Ve kterém řádku jsou jen slovesa v rodě trpném?

- a) bude křičet, pracovali jsme, čekali byste
- b) jsou vysazovány, bude pokryta, staví se
- c) seděli jsme, budou spát, šel bych
- d) navštívím, dokončíte, přivezou

24. Ve které z vět je sloveso v rodě činném?

- a) Chata se renovuje už několik let.
- b) Strom byl v bouřce zasažen bleskem.
- c) Tyto knihy jsou našimi čtenáři často půjčovány.
- d) Panelové domy nově září pastelovými barvami.

25. Ve které z vět *nevyjadřuje* zvrtná podoba slovesa trpný rod?

- a) Dnes se v divadle hraje Dvořákova Prodaná nevěsta.
- b) To se usmíváš na mě?
- c) Ovoce se před použitím myje.
- d) Zboží ze zahraničí se nejčastěji dopravuje letadly.

26. Ve kterém souvětí jsou všechny tvary slov uvedeny správně?

- a) V pracech jsou chyby, o nichž jsme neměli ani tušení.
- b) V pracích jsou chyby, o kterých jsme neměli ani tušení.
- d) V pracích jsou chyby, o jichž jsme neměli ani tušení.
- e) V pracech jsou chyby, o kterých jsme neměli ani tušení.

27. Ve kterém souvětí *nejsou* všechny tvary slov správně?

- a) S toutéž dívkou jsem sedávala v lavici tři roky.
- b) Ve třídě vyrušují stále titíž žáci.
- c) Na fotbalovém zápase jsem viděl tytéž fanoušky jako posledně.
- d) Je to stále jedno a taktéž.

28. Ve větě *Begonie převislá, která pochází z Jižní Ameriky, je vhodná především k osázení květinových mís a truhlíků.* je slovo *která*:

- a) spojkou
- b) přídavným jménem
- c) zájmenem
- d) příslovcem

29. Ve které z vět je pravopisná chyba?

- a) Takoví lidé jsou vzácní.
- b) Stromy byly samý květ.
- c) Bylo by mě bez tebe smutno.
- d) Pozvala jsem jen ty, jimž jsem věřila.

30. Ve které z vět *není* pravopisná chyba?

- a) Oblíbila jsem si svetr který jsem dostala k Vánocům.
- b) Svetr, který jsem dostala k Vánocům jsem si oblíbila.
- c) K Vánocům jsem dostala svetr který jsem si oblíbila.
- d) Svetr, který jsem dostala k Vánocům, jsem si oblíbila.

31. Od slovesa **nést** vytvořte následující tvary:

kmen přítomný:

kmen minulý:

příčestí minulé:

příčestí trpné:

podstatné jméno slovesné:

přechodník přítomný (všechny tvary):

přechodník minulý (všechny tvary):
přídavná jména slovesná od výše uvedených tvarů:
tvar pro 2. os. č. množ. zp. podmiň.:
tvar pro 1. os. č. množ. zp. rozkaz.:
tvar pro 3. os. č. j. zp. oznam. č. minul.:

Kontrola domácího úkolu (pravopis vlastních jmen)

1. Doplnovací diktát
2. Všestranný jazykový rozbor

a) Určete druhy vedlejších vět a z každé vedlejší věty vypište slovesný tvar.

Nebylo možné, *abychom* dále čekali. _____

Pospěš si, *abychom* ten autobus vůbec stihli. _____

Neřekl mi, *abych* mu to půjčil. _____

Vstal jsem ráno dřív, *abych* ještě stihl vyvenčit psa. _____

Nejsem takový, *abych* se hned polekal. _____

Koupila jsem to, *abych* ti udělala radost. _____

Kříčel jsem na něj, *aby* toho okamžitě nechal. _____

Řekl to schválně, *abychom* ho nepodezřívali. _____

b) Určete druhy vedlejších vět a řekněte, jakým spojovacím výrazem jsou připojeny.

Ačkoliv Jan Žižka svedl mnohé bitvy, nebyl nikdy poražen.

Poslyšte, co se vypráví o bitvě u Sudoměře.

Když přišli k Sudoměři, postavilo se jim v cestu 2 000 železných pánů.

Přestože husitů byla jen hrstka, rozhodl se Žižka postavit křížákům na odpor.

I když dno rybníka vypadalo pevné, byla to vlastně zrádná bažina.

c) Určete poměr mezi hlavními větami.

Do poloviny března mrzlo, ale pak začalo přes den svítit slunce.

Neřekl jsem o tom rodičům nic, nýbrž jsem se tajně proplížil z domova s bruslemi přes rameno.

Voda se z Mrtvého moře také ve velké míře vypařuje, neboť je v této oblasti velké teplo.

Puma nejenže nikdy neútočí na člověka, ale dokonce losa nebo jelena nenapadá mimo údobí hladu.

Udělalo se mu špatně, a tak odešel ze školy domů dřív.

Bud' můžete zvolit úzkou silničku podél Berounky, nebo jeďte po staré silnici směrem na Plzeň.

Mořská voda je slaná, neboť obsahuje kuchyňskou sůl a jiné soli.

Překvapilo mě jeho chování, a proto jsem šel nepozorovaně za ním.

d) Určete, kolik vět je v uvedených souvětích. Doplňte do souvětí čárky a stavbu souvětí graficky znázorněte.

Všichni tři cestovatelé se vydali na cestu oděni v lehké plátěné obleky ale na nohy si obuli vysoké kožené boty neboť nikde snad není tolik hadů a různých ještěřů jako Yucatánu.

Pohled do této chodbičky která byla úzká a měla hrbolaté dno s ostrými skalními výstupky nebyl příliš povzbudivý a tak profesor poté co jí celý zakrvácený a pohmožděný prolezl ji nazval Kočičí dírou a tento název má dodnes.

Jsou jako milovníci přírody kteří usilovně zavírají oči před každým stínem aby mohli vidět jenom samý jas a samou krásu a proto často dospívají k závěru že to nebo ono zvíře je skoro chytřejší, mravnější a dokonalejší než sám člověk.

Tyto rostliny potřebují hodně slunečního tepla ale přesto je nutné pěstovat je v polostínu neboť jim škodí přímý sluneční žár.

e) Znázorněte graficky stavbu vět a grafy popište. Nejprve určete slovní druhy.

Šimon odložil pomalu prázdné skořápky na okraj stolu.

Vilka vypadala opravdu jako perníková chaloupka.

Slýchal jsem už v mládí o podivných ptácích.

Zahradu ohraničoval obyčejný tyčkový plot.

Výšinami plula orlice, královna polonin.

f) Určete, kterým větným členem jsou podtržená slova ve větách.

Město Havířov bylo založeno až po válce.

Chlapec stojící před domem se třásl zimou.

Náš závod vyrábí i těstoviny s příchutí sýra.

Babička by neměla být doma dlouho sama.

Pan Bayer pokýval smutně hlavou.

_____

_____

_____

_____

_____

Výstava obrazů J. Švejdové se uskuteční 2. února.
 Do Prahy jsme jeli raději vlakem.
 Setra se chlubila novým mobilním telefonem.
Rád jsem vám s problémem poradil.

---

4. Kvíz

- Čím se liší tvar 3. osoby jednotného a množného čísla oznamovacího způsobu minulého času od tvarů ostatních osob minulého času?
- Který čas vyjadřuje přítomný tvar sloves dokonavých?
- Kolik tvarů slov obsahuje věta *Byli bychom se tomu museli smát?*
- Který z podtržených slovesných tvarů vyjadřuje trpný rod?
- *Videokazety s muzikály se prodávají velmi dobře. Herci byli odměněni bouřlivým potleskem. Tyto melodie se vysílají v rozhlase velmi často. V hodu oštěpem byl vytvořen nový světový rekord.*
- Jaký děj vyjadřují slovesa *chodívává, mluvívá, nosívá, poztrácela?*